

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.
Ziarul apare Marția și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir petit 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă **rabatul** cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Nr. 5329 Școl.

CONCURS

Pentru întregirea catedrelor de profesori de religie, în regulă sistematizate, dar în prezent vacante, prin aceasta publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Astfel de catedre vacante avem la următoarele institute de învățământ cu caracter de stat:

1. La liceul de băieți «Radu Negru» din Făgăraș.
2. La liceul real «Decebal» din Deva.
3. La liceul sup. de fete din Sibiu.
4. La școala normală de băieți din Deva.
5. La școala medie și la școala comercială sup. din Sibiu.
6. La școala primară de stat din Sibiu.
7. La școala sup. de fete și la școala normală pentru pregătirea conducătoarelor de grădini din Brașov.
8. La școlile primare de stat și confesionale ev. luth. din Brașov.
9. La școala medie de fete din Sighișoara.
10. La școala medie de băieți și fete din Sebeșul săsesc.
11. La școala medie și primară de stat din Orăștie.
12. La școala medie și primară de stat din Hunedoara.

Petițiile de concurs cu documentele privitoare la etatea, la calificarea și la

serviciul de până acum a candidaților, să fie înaintate Consistorului arhidiecezan în termenul deschis. Retribuția profesorilor de religie, suplenți ori titulari, este normată prin deciziunea ministerială Nr. 68193/921, publicată în «Buletinul oficial» Nr. 2 din 15 August 1921.

Sibiu, din ședința Consistorului arhidiecezan, ca senat școlar, ținută la 30 Iunie (13 Iulie) 1922.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 2389—1922.

CONCURS

Din partea Ministrului de culte din București s'au pus la dispoziția Consistorului ortodox din Cluj:

Două burse de câte 12,000 Lei anual pentru studenții facultăților teologice din străinătate;

Patru burse de câte 3600 Lei anual pentru studenții dela facultățile teologice din București și Cernăuți, și

25 burse de câte 2400 Lei anual pentru studenții dela seminariile teologice.

Tinerii cari reflectează la vreuna din aceste burse, își vor înainta cererile *până la 25 August n. 1922* Consistorului ortodox din Cluj.

Cluj, la 28 Iulie 1922.

Consistorul eparhial ort. rom.

Muncă pastorală

Cele scrise de părintele L. Curea (Nr. 50 al acestui ziar) în privința activității preoțimii, sânt vrednice de luat în considerare, și ar fi bine dacă cât mai mulți frați în Hristos ar face cel puțin atât.

Din propria experiență am constatat, că conferințele și citirile religioase, ținute Dumineca la vecernie, au mare înrăurire asupra credincioșilor, și odată dedați cu astfel de meditații religioase, sânt feriți de-a cădea în rătăcirii dăunătoare.

Trebue să recunoaștem, că războiul a schimbat aproape cu totul mentalitatea lumii, și dacă preoțimea nu va desvolta activitate neobosită întru păstrarea și întărirea credinței noastre strămoșești, curenți de tot felul vor schimba mintea și sufletul poporului nostru și îl vor duce unde el nu voește.

Acolo însă, unde preotul, sub toate împrejurările, va căuta să-și facă datoria, priveghind zi și noapte asupra turmei sale, îndrumându-o la pășunea cea bună și mântuitoare, — acolo lupii nu vor putea să intre și să împrăștie turma cuvântătoare.

Spre acest scop se cere ca slujitorii altarului să fie însuflețiți de frumoasa și înalta lor misiune, și fără preget să lucreze la întărirea în credință a păstoriților.

Se pare că vremurile de glorie națională ne-au cam ameușit, și în loc să vedem potențându-se această însuflețire, constatăm stagnare, decepții și alte preocupări străine de chemarea noastră apostolească.

FOIȘOARA

Autoritatea Bibliei

Această carte, fără păreche în literatura universală, se citește și azi în straturile societății și e tradusă în cele mai multe limbi și dialecte. Imprejurarea aceasta constituie un fenomen ce pune pe gânduri pe sceptici și necredincioși.

Când critica distructivă scotocește după inesacități în Biblie, știința serioasă desvălește lumini, cari ne erau ascunse. Novalis, romanticul german, contemplând varietatea și profunditatea sentimentului religios se exprimă: «Evangheliile sânt pecetluite cu șapte sigile; abia acum începem a le desface. În evanghelii sânt trăsăturile evangheliilor viitoare» (Fragmente). Când se pare că creștinismul e îmbătrânit, atunci odrălesc nouă vârstare, pline de viață și de frumusețe. Religia creștină în bisericile cari au luat ființă de 19 sute de ani, nu s'a epuizat. Un scriitor vestit într-o monumentală operă care ilustrează fecunditatea veacului trecut, H.

Chamberlain care studiază evoluția geniului arie și germanic, se exprimă despre creștinism zicând: «Acesta a apucat în picioare ca un copil care se încearcă a umbla și abia acum se apropie de pragul bărbăției. Cine știe nu cumva va fi o zi când întreagă istoria sângeroasă ale celor 18 veacuri se vor privi ca o perioadă de șubrede boale ale copilăriei creștinismului?»

Perspectivile viitorului ne umplu de optimism. De câte ori istoria omenirii civilizate se întuneca, punându-se în calea soarelui norii necredinței și ai scepticismului, oamenii providențiali ai credinței se îndreptau spre Dumnezeu, spre adevăr și lumină și Biblia a săvârșit minunea de a împrăștia îndoiala și oboseala, dând sufletelor avânt și deprinzându-le cu elanul entuziasmului religios.

În perioade de lumină, această carte circula des în mâinile credincioșilor, în vreme ce spiritul își întindea aripile spre sbor.

Și cartea veșnică apărea nouă și plină de farmec ca și cum atunci s'ar fi compus cu cerneala încă proaspătă și hârtia încă nesvântată. Autorii clasici, în momentele inspirației și ale

alcătuirii n'au avut răgaz să pună toate semnele interpuncției și cetitorii atenți n'au decât să le aplice în toate vremurile.

Noutatea și interesul neepuizat ce-l așteaptă Biblia în toată vremea, se explică prin împrejurarea că suflet divin e vărsat în această carte a adevărului etern; în ea omul află pe Acela după care însetoșează, și Dumnezeu se întimpină aici la tot pasul în toată ființa omului.

Teologul englez S. F. Coleridge, în scrierea sa: Confessions of an Inquiring Spirit (scrisoarea a doua) zice: «Aruncând privirile în Biblie simțesc cu un deliciu infiorat adâncurile tainice ale propriei mele ființe, mai clar și mai complex decât în totalitatea cărților, pe cari le-a iscodit geniul omenesc, căci suflarea ființei eterne mă învâluie și mă transportă într-o lume nouă, superioară. Biblia mă învață să pricip și să simțesc că noblețta omenească nu e întâmplătoare. Și nu mă pot mulțami să fiu numai bun, când nouă impulsuri mă îndeamnă să fiu și mai bun. Cine renunță de a fi mai bun, încetează de a fi bun și uită și înă-

Își vor fi având și acestea cauzele și explicarea lor, — asupra cărora voi reveni la ocazie.

Să ne scuturăm însă de tot ce împedecă avântul nostru apostolesc și prin muncă curată și devotată să conlucrăm la întărirea bisericii noastre și prin aceasta a statului însuși.

Dacă înaintașii noștri, în vremuri cu mult mai grele, au putut păstra alipirea credincioșilor la biserica strămoșească, și prin aceasta ni-au păstrat însași ființa etnică, — cu atât mai mult se așteaptă, ca preoțimea zilelor de azi, conștie de înalta chemare, prin muncă și abnegație, să desăvârșească scumpa moștenire, ridicându-o la importanța epocii de mărire ce trăim.

La muncă stăruitoare deci cu toții. Pentru sfânta noastră biserică, pentru neam, rege și țară. *Pr. Zenovie Popovici*

D'ale magnaților maghiari. Latifundiarii maghiari ardeleni nu voesc să înțeleagă duhul vremii nouă. Pentru a se împotrivi legii agrare, s'au constituit în «Sfat catolic», care ar fi să apere biserica romano-catolică de «lăcomia» țăranilor români prea iubitori de pământ.

Biserica romano-catolică în Transilvania a slujit totdeauna scopurilor de maghiarizare cu orice mijloace; a avut și are bogății materiale enorme. Legea agrară nu face decât dreptate pentru țăranii de toate naționalitățile din România, și le dă pământ chiar și din proprietățile bisericilor, dacă acestea au proprietăți mai întinse decât le trebuie pentru acoperirea nevoilor proprii.

Ar fi o nedreptate din eele mai mari, ca b. o. episcopul romano-catolic dela Oradea-Mare cu câțiva credincioși să se bucure de milioane ca venite în fiecare an, ear sărăcimea din partea locului să-și poarte necazurile mai departe, ca înainte de anul mântuirii 1918.

La dreptul vorbind, latifundiarii nu le arde tocmai de biserica romano-catolică și de bogățiile sale, ci le arde mai ales de moșiile lor. Se vor adresa la Liga Națiunilor? Se poate.

Liga însă nu se alcătuește din naivi, cari să împedecă statul român în opera sa dreaptă și umanitară.

In atențiunea preoțimii. Invităm slujitorii altarului să îndemne pe tinerii cu bune purtări, din partea locului, să ceară să fie primiți la cursul teologic al seminarului nostru. Tinerii silitori și cu purtare morală se vor împărtăși în seminar de însemnate înlesniri în anii lor de studii.

bușește năzuința sădită într'însul de Dumnezeu de a tinde mereu spre desăvârșire morală».

Mănecând din această mărturisire ne dăm seama că în om e o combinație a două organisme: fizic și psihic.

Organismul fizic face parte din această lume materială vremelnică, iar cel psihic e imaterial, dar se desvoltă și se manifestează prin mijlocirea organismului fizic. Natura psihică e atârnată de cea spirituală, care dacă n'ar exista, omul nu s'ar osebi de o ființă necuvântătoare. Organele trupului sânt necesare pentru desvoltarea eului psihic. Ochiul, mâna, urechea și celelalte organe ale simțurilor slujesc pentru a cunoaște lumea externă și fac să se deștepte omul lăuntric. Când unul dintre organele simțurilor lipsește omului, nu e deplin. Frumsețea lumii organice nu o cunoaște orbul, și surdul nu poate aprecia muzică. Educația individului nu se poate face fără ajutorul organelor trupului. În stadiul al doilea al desvoltării omului trupul e prefăcut în mijloc de activitate, ca o putere ce se manifestă în lumea exterioară.

Plămâna, inima, organele digestive regulează funcționarea mașinării trupului, ca omul să poată veni în contact cu alți indivizi. Mâna făurește unelte. Ochiul distinge varietatea colorilor. Urechea combină tonurile diferitelor melodii.

În perioada a treia trupul nu mai poate

Problemă bisericească

Ziarul săsesc sibian, D. Tagespost, publică despre biserica romano-catolică din Bănat un articol, în care se arată următoarele:

Mișcarea poporală din Bănat a câștigat teren în toate direcțiile, numai în privința bisericii a ajuns la punct mort.

Biserica romano-catolică nu vrea să ia cunoștință de timpurile schimbate. Se știe că biserica aceasta a fost în Bănat, și în alte ținuturi germane, instrument al tendințelor de maghiarizare. Astăzi lucrul acesta nu se mai poate; dar cu toate acestea ea a rămas o instituție maghiară.

După trei ani de administrație limba ei de comunicare între episcopie și parohii este tot maghiară pentru parohiile germane.

După statistică, din 140 de parohii 105 sânt curat germane, și abia în 16 parohii nu e reprezentat elementul german. În aceste împrejurări nu e curată ironie ceea ce face biserica romano-catolică?

În vreme ce oficiile de stat și comunale folosesc în actele lor oficiale numirile germane ale comunelor, stampila bisericii rom. cat. folosește și azi numirile maghiare ale comunelor germane sau de altă naționalitate.

Atitudinea antigermană a bisericii romano-catolice se manifestă de altfel prin nenumărate cazuri de negațiune a germanismului. De seminarul teologic nici nu mai vorbim, căci acolo spiritul german este prigunit.

În legătură cu biserica stă chestiunea școlară. Cum se știe, în Bănat am avut totdeauna trei categorii de școli: de *stat*, *confesionale* și *comunale*. Școlile acestea le avem și azi. În trecut ele aveau ceva comun: erau toate maghiarizate. Astăzi ele sânt germane, și tendința e de a le reduce pe toate la o singură categorie, anume la cea confesională, dar cu condiția de a le păstra caracterul german. Convingerea noastră e, că în felul acesta avem mai multă garanție de a le putea păstra pentru germanism. Dl ministru al instrucțiunii Anghelescu ne dă tot concursul binevoitor.

Eată pentru ce problema bisericii a devenit actualitate arzătoare. Pentru ce n'ar putea să fie biserica *germană* rom. cat. unde trăesc germanii? Scopul cel mai apropiat al nostru trebuie deci să fie regermanizarea bisericii romano-catolice.

ținea pas cu desvoltarea spiritului. Glasul slăbește, își pierde sonoritatea și forța. Idei vii și puternice plămăsește rațiunea și iscodește imaginația, dar la tribună nu se mai încumetă a vorbi un moșneag cu trupul gârbovit.

Natura spirituală a omului manifestată în credință, iubire și nădejde e mai pre sus de natura animalică, socială și psihică.

Această natură cercetează lucrurile profunde ale Dumnezeirii. Neconținut cercetează și privește spre ceva ceea ce ochiul nu poate distinge și nici imaginația nu poate străbate. Simțeste și cunoaște, pentru-că e spirit, cuprinde ceea ce trece peste simțurile omenești, ceea ce resonul nu poate dovedi. Fiecare om are acest spirit.

Și când vorbim în cât evocăm acest răspuns spiritual în indivizii care ne ascultă, cuvintele noastre poartă pecetea autorității fiindcă ei simțesc și văd că sânt adevărate.

Noi înșine ne sântem revelatorii noștri. Dăm la o parte vâul ce acopere sufletele oamenilor și astfel ei văd și simțesc fără trebuința altei dovezi.

Când Moise zice în poruncile sale: Să nu ucizi, să nu furi, să nu trăiești în fărâdelegi, — conștiința poporului răspunde: Aceasta e adevărat! Și când Isus a zis: Iubiți pe vrășmașii voștri și faceți bine celor ce vă fac rele, a vorbit cu

Casă culturală în Vâlcele

La ordinul circular al I. P. S. mitropolit al Sibiului trimis tuturor parohiilor din arhidieceză, ca să se înființeze fără întârziere case culturale, acolo unde nu sânt, credincioșii din comuna Vâlcele, județul Trei-scaune, au răspuns în grabă și cu entuziasm.

Consiliul comunal și comitetul parohial, convocate de părintele Gh. F. Preșmereanu, administratorul parohiei, în ziua sfinților apostoli Petru și Pavel, au hotărât înființarea în această comună a unei case culturale, de care se simte atâta trebuință.

Sfinția sa a intervenit și la ministerul Cultelor și la casa Culturii poporului, ca să doneze pentru bibliotecă cărțile și publicațiunile de care dispun în acest scop.

Domnul Mihail Popescu, administratorul casei școalelor, care se află la cură în Vâlcele, i-a promis de asemeni toate numeroasele publicațiuni și achizițiuni de care casa școalelor dispune pentru bibliotecile populare și a luat dispoziții ca ele să sosească în curând.

Pentru strângerea fondurilor trebuitoare începutului funcționării Casei culturale s'a dat Duminecă 23 c. o serbare în salonul de cură al băilor.

Părintele Preșmereanu, medicul băilor Dr. Brătănescu, inv. lordache, prim. Casaș din localitate și dnii farmacist Belcot, tipograf Pericle Popescu și funcționar Durma din București au format comitetul activ pentru organizarea serbării.

Dnii deputați Iteanu și Donescu, col. Tădicescu, prefectul Rânceanu, rev. școlar E. Popescu, păr. protopop Adam Grozea și subsemnatul am fost proclamați membri ai unui comitet de onoare în acelaș scop.

Serbării i a premers vânzarea de flori, cocarde tricolore și cărți poștale ilustrate de câtră câțiva copii înainte de amiazi. După amiazi a funcționat o bogată tombolă, iar seara a fost o conferință a dlui Iteanu, muzică vocală și pian, recitări și dansuri naționale executate de doamne și domnișoare dintre vizitatori și de copii din școala primară locală.

Rezultatul material al serbării a fost, ca și cel moral, foarte mulțumitor. S'au adunat lei cu care se va începe în cel mai scurt timp repararea și amenajarea localului pe care primăria l-a pus la dispoziția Casei culturale.

Vâlcelele vor avea dar Casă culturală.

Vâlcele, 27 Iulie 1922.

*I. Mihălcescu
Prof. la fac. de teol.
din București*

autoritate, pentru-că în om e o putere de a vedea adevărul și frumsețea acestor expresiuni.

Puterea conștiinței se manifestă în cunoașterea binelui și a răului. Dar spiritul omului nu se mărginește numai la cunoașterea realităților spirituale, ci tinde să le înfăptuească aducând adevărurile morale în relațiuni personale strânse cu viața proprie, individuală. În viața aceasta omul e ca pe o insulă în mijlocul mării privește îndărătul său la timpul care s'a scurs și înainte la soarta care-l așteaptă, caută în sine și în afară și se găsește încunjurat de tainica prezență a Dumnezeirii eterne și atot stăpânitoare. Din această ființă posedă și el sufletul, care e legătura de împreunare cu divinitatea. Sufletul trebuie trezit, pentru ca să ajungă omul la putere și pace, cari sânt cele mai profunde necesități ale lui și constituie cea mai înaltă aspirație. Și cine poate trezi această dorință în sufletul omului și o poate satisface conducându-l la Dumnezeu, care e repausul sufletului, posedă autoritate indiscutabilă. Aceasta e autoritatea reală a Bibliei, a autorilor ei, cari nu au alt sprijin decât propria lor mărturie despre prezența divină actuală în conștiința și viața lor. Această autoritate spirituală stă la baza întregii literaturi biblice.

(Urmează)

Citind ziare

Dacia:

Ar fi interes național, ca în locul *pățimășelor lupte de partid*, care sorb atâtea energii, să se pună în primă linie problema reorganizării școlare. Dl. ministru al instrucțiunii a numit comisiuni peste comisiuni, pentru a da nouă față învățământului, printr-o sănătoasă lege școlară, care să țină seamă și de rezultatele, la care a ajuns știința pedagogică, precum și de natura specifică a poporului nostru și de realitățile de sub imperiul cărora nu ne putem sustrage.

Dar nu este destul. La o reformă școlară, întreaga opinie publică să ia parte. Publicul, și în special părinții de copii, sânt direct interesați la o astfel de reformă.

Timp de o săptămână întreagă a lucrat comisiunea pentru reforma învățământului sub conducerea d-lui profesor universitar, G. G. Antonescu. Învățători, profesori, parlamentari din toate părțile țării, și-au spus cuvântul. Au fost dezbătute chestiuni foarte interesante: dacă școala primară trebuie să aibe 7 ani continui, sau 2 cicluri dintre care unul de 4 ani, altul de 3 ani; ce scop și ce caracter trebuie să aibă învățământul; dacă învățătorul să aibă voie a face sau nu politică; dacă poate să ocupe locuri în bănci, cooperative, etc.; dacă trebuie să se mai continue cu sistemul de recrutare, după indicațiunile cluburilor politice, a revizorilor și inspectorilor; chestiunea comitetului școlar; școalele pentru anormali etc. Eată atâtea probleme, care trebuie să aibe răspuns numai în lumea dascălească, ci în întreaga opinie publică.

Avem peste 60 la sută analfabeți. Evident că dela ei nu se poate aștepta nimic în această privință. Dar sânt atâția intelectuali. Ce zic intelectualii? Rostul intelectualului nu este să lăncezească în birouri sau să își piardă toată energia în cercetări științifice. Mai ales într-o țară înapoiată în cultură și democrație, rolul său este să contribuie la ridicarea culturală a poporului și la conducerea lui pe calea muncii productive.

Cultura unui popor se întemeiează pe *valori spirituale*. Școala e factorul cel mai important al educațiunii unui popor spre activitate ordonată. În locul școalei de până acum, să punem o școală activă, o școală a voinței creatoare.

Pentru întemerea acestei școale se cere concursul, în primul rând, corpului didactic, și apoi tuturor intelectualilor și părinților de copii.

Glasul satelor

Legea Românească primește următoarea adresă:

Onorată Redacție, — Pe vremea alegerilor tăbărau pe sate candidații de deputați și senatori însoțiți de numeroși tribuni, cari jurau că ne vor sta într'ajutor la consolidarea economică, îndeosebi la împroprietărire.

Comisiile lucră acum de capul lor înconjurate de marii proprietari, cari cad sub expropriere, iar poporul și parohiile stau neajutorate pe afară așteptând mila comisiunilor. Deputații și tribunii lor de odinioară nu se prea arată, să stea în ajutorul poporului, cum făgăduiau la alegeri. Unii sânt departe, nu putem merge la ei. Alții din jurul nostru sânt pe la București, când îi căutăm, sigur nu în afacerile noastre, ci în afacerile lor. Dumnezeu să mă ierte, dacă greșesc, când bănuiesc, că poate chiar călătoresc în permise. Onoare excepțiunilor!

Vă rog, onorată redacție, să dați loc smeritei rugări, ce o adresez către domnii deputați și tribuni ai poporului pe vremea alegerilor, să ne cerceteze acum în necazurile noastre de împroprietărire, ca să dovedească că sânt adevărați prieteni ai poporului și credincioși fii ai bisericii, că precum vor cunoaște ei poporul în necazurile sale, așa îi va cunoaște și pe ei poporul, când vor mai veni să le ceară voturile. Iar când vor mai ținea cuvântări la toamnă despre păcatele altora, îi vom întâmpina noi cu cuvântări despre păcatele lor de a nu împlini o datorie sfântă ce-au primit prin obținerea mandatului de deputat dela popor.

Un sătean îngrijorat.

E justă cererea săteanului îngrijorat, la care ne asociem și noi. Cineva trebuie să apere și interesul poporului, și acel cineva trebuie să fie

în primul loc deputatul. Și dacă n'ar fi primejdie în cutare ocol, e bine să vadă poporul pe deputat lângă sine la frângerea pânilor pentru liniștirea lui, că nu i s'a făcut nedreptate la împărțirea pământurilor. Acum se pune temelia economică a poporului nostru. Toate greșelile de ordin administrativ se pot repara; greșelile de împroprietărire însă lovesc pe vecie țărănimea noastră. De aceea să stăm bine, să stăm cu frică, sfânta jertfă a dreptății pentru țărănul român să o împlinim.

Școală Normală de învățătoare în Beiuș

— Înștiințare —

Se aduce la cunoștință generală, că cu începere dela 1 Septembrie 1922 va funcționa în orașul Beiuș, jud. Bihor, o Școală normală de învățătoare. Școala va avea complet cele șase clase. Pentru a fi admise la concurs, elevele trebuie să prezinte următoarele acte:

1. Pentru clasa I-a: Certificatul de absolvire a 4 clase primare, copie de pe actul de naștere, constatator că eleva are etatea de minimum 13 ani și maximum 15; certificatul constatator că părintele elevei e român sau cetățean român. În cererea adresată Direcției, părintele sau tutorile va arăta dacă copila candidează pentru un loc de bursă, sau de solventă.

Pentru bursiere se va alătura un dat de pauperitate, adecă un act doveditor al averii părintelui și al dărilor pe care le plătește către stat. Actul va fi liberat de antistia comună și vizat de preot și de învățătorul statului. — Dacă eleva are mai puțin de 13 ani și mai mult de 15, va trebui ca odată cu cererea de înscriere să adreseze Direcției și o alta, pentru dispensă de vârstă.

2. Elevele care au absolvit o clasă, două, trei, sau patru clase de liceu, pot intra în clasele imediat următoare ale școalei normale, adecă cele cu o clasă de liceu în clasa II a, cele cu două în a III-a, și așa mai departe, depunând un examen sumar din materiile făcute în ultima clasă de liceu.

Înscrierile încep la 5 August și se termină în seara zilei de 25 August. Cererile vor fi adreseate: *Direcției Școalei Normale de învățătoare în Beiuș*, jud. Bihor.

Elevele care concurează pentru clasa I-a, vor fi examinate din următoarele materii: limba română, istoria patriei, geografia și științele naturale. — Examenele de admitere pentru toate clasele vor începe în ziua de 1 Septembrie. — Conform regulamentului special al Școalelor Normale, *elevele vor fi numai interne*.

Elevele din alte școale normale, care ar dori să se mute la Beiuș, pot adresa Direcției școalei cererile lor. Pentru orice alte informații părinții sau tutorii se pot adresa școalei.

Director

Victoria St. Constantinescu

Știrile zilei

Ceasul mântuirii. În anul Domnului 1919, în 4 August, la 4 ore după amiază, trupele armatei române au ocupat Budapesta și au rupt pe vecie legăturile dintre asupriți și asupritori. Dumnezeu ni-a răsplătit credința și îndelunga răbdare. Ceasul mântuirii neamului va fi pomenit până la sfârșitul veacurilor; ear străinul nu va mai fi stăpânitor în moșia strămoșască a românilor.

Învățământul primar în țara noastră va cuprinde, după noul proiect de organizare, două cicluri: învățământul *începător* cu durată de 4 ani, și învățământul *complimentar*, 3 ani. Ambele cicluri sânt obligatorii pentru cei ce nu urmează o școală secundară. E vorba ca cei ce vor termina cursul complementar, să aibă avantajii: reducerea serviciului militar, preferare în slujbele administrative ale satelor ș. a.

Mulțumire. Credincioșii din comuna Vâlcele țin să mulțumească pe această cale d-lor Pericle Popescu și Nicolae Lupan, mari comercianți în București, pentru prețioasele donațiuni în cărți bisericești, făcute bisericii de aici, — cel dintâi procurându-ne cele 12 Minee, ear al doilea dăruind un frumos penticostar cu litere latine. Dumnezeu să răsplătească însutit fapta bună. Gh. Fl. Preșmereanu.

Dela băile din Sovata. Poporul din ținutul Sovatei întâmpină cu multă bucurie și fericire pe înalții vizitatori ai băilor de acolo, pe Suveranii noștri și pe principesa Ileana. M. Sa regina ia baie zilnic în lacul băilor, face excursiuni în împrejurimi, vizitează casele țăranilor, stă de vorbă cu dâșii, interesându-se de gospodăriile lor. Atât Regina, cât și Principesa poartă adeseori costumul național.

Leul nostru începe să urce la bursa din Paris, — a sosit adecă perioada exporturilor de cereale românești, și speculanții voesc să obție prețuri favorabile; când vom importa earăș mărfuri din Franța, bancherii interesați vor reîncepe deprețierea leului. Dovadă că în adevăr s'a făcut speculă neîngăduita cu cota leului la Paris, slujește faptul următor: Băncile românești, care au ordonat să li se cumpere lei la Paris în ultimele luni, n'au putut obține decât sume neînsemnate și de multe ori nici un leu. — Guvernul nostru a intervenit pe lângă guvernul francez să ia măsuri în contra speculanților leului nostru. Dacă intervenția nu va avea efectul urmărit, guvernul român în cazul cel mai rău va opri publicarea în țară a cotei leului la Paris, cu aspre sancțiuni pentru contravenienți.

Publicul și specula. Doritorii d'a se îmbogăți repede s'au înmulțit în special la vânzătorii de alimente. Speculanții înșală și jăfuesc mai ales din cauză că se găsesc persoane, care cumpără pe ascuns și plătesc orice prețuri. Sânt rare cazurile când cumpărătorii reacționează împotriva speculei. Un asemenea caz s'a petrecut zilele acestea în capitală, la bodega Jubileu, unde s'a cerut unui cetățean să plătească zece lei pentru două patlagele roșii, atunci când în piață kilogramul costă 3 lei. Omul indignat a protestat, publicul i a dat dreptate, s'a asociat la protestul energic și, în câteva minute, toată bodega speculantului a fost devastată. Excesele, firește, nu pot fi aprobate; — dar ele vor da poate ceva de gândit și domnilor speculanți de toate categoriile.

Cuvânt de prisos. Nu putem decât să aprobăm părerea acelor, cari susțin că cuvântul nou «regățean» este de prisos, și că trebuie să dispară din limba noastră. Cuvântul acesta conține, mai totdeauna, ofensă pentru românii din vechiul regat, și o deosebită plăcere pentru vecinii de peste Tisa și pentru prietenii lor pușini, câți îi mai au.

Altă capitală. Presa noastră a vorbit zilele acestea despre strămutarea capitalei: locul Bucureștilor ar fi să-l ia Brașovul sau alt oraș ardelenesc. Dl. N. Iorga, în Neamul Românesc, este împotriva acestui plan, care ar înlătura «un oraș înfipt în mijlocul unei români compacte pentru altul în care amestecul cu elemente neromânești va da dela început un caracter internațional noii capitale». (Acest caracter internațional n'ar dura însă tocmai mult).

Congres în Carlsbad. În 24 și 25 Iulie a. c. s'a întrunit la Carlsbad congresul presei din țările Micii Întelegeri. A fost mai mult un congres al birourilor de presă dela ministeriile de externe. Delegați au trimis: Cehoslovacia, Iugoslavia, România și Polonia. Congresul a stabilit principiile generale pentru o colaborare a presei celor patru state reprezentate la acest congres. S'a propus înființarea unei organ comun în scopul cunoașterii reciproce a membrilor din Mica Întelegeri și ai Poloniei, precum și pentru informarea străinătății. Între alte rezoluțiuni, s'a cerut și regularea serviciului poștal, telegrafic și telefonic. S'a mai hotărât să se țină congrese de presă de câte două ori pe an, alternativ în statele interesate: Polonia, Iugoslavia, România și Cehoslovacia. — Delegații au vizitat apoi Carlsbadul și băile sale.

Centenar. Societatea literară ungurească din Ardeat a organizat la Sighișoara pentru zilele de 30 și 31 Iulie serbarea centenarului nașterii poetului Petőfi. Statul român a fost reprezentat prin autoritățile locale.

Protest îndreptățit. Ziaristii *maghiari* din Ardeal, în întrunirea lor ținută zilele acestea în Oradea Mare, au ridicat protest împotriva «mistificărilor și știrilor tendențioase» ale presei ungurești din Budapesta.

De vânzare. Guvernul sovietelor pune în vânzare coroana țarilor păstrată la Kremlin și valorată la șase sute milioane ruble aur. Ultimul refugiu al sovietelor se vede că este — coroana țarilor. Marele duce Nicolae Nicolaevici, care acum se află în Bavaria, face pregătiri s'o «cumpere».

Intrunire publică pentru combaterea scumpetei s'a ținut Duminecă la ora 11 a. m. în sala dela Urania, în urma convocării făcute de reuniunea funcționarilor publici din orașul și județul Sibiu. Adunarea s'a deschis prin cuvântul președintelui, Dr. Lazar Popovici. Au mai vorbit: generalul Hofbauer în limba germană și avocatul Dr. Kálmán ungurește. Vorbitorii au accentuat trebuința d'a se lua mijloace grabnice împotriva speculanților și cumpărătorilor cari încurajază specula oferind prețuri mai mari decât cele statorite. Inacest înțeles s'a votat o rezoluțiune și se va înainta guvernului un memoriu.

Peste 5 ani. Un ziar din Londra exprimă părerea engleză despre Germania militară, zicând: Este greșală a crede că distrugerea materialului de război de către comisiunea de control aliată a paralizat Germania pentru viitoarele războaie. Pentru moment Germania nu poate porni o nouă campanie, însă peste 5 ani lucrurile vor sta alt fel: instrumente nouă științifice ucigătoare vor fi inventate, astfel că puștile și tunurile distruse ar fi fost ceea în actualul război ar fi reprezentat arcurile și săgețile.

Expoziție de flori și lucruri manuale organizată de societatea femeilor pentru ajutorarea școlii ev. de fete din Sibiu, s'a deschis Duminecă la 30 Iulie la ora 10 a. m. și va rămânea deschisă până 9 August 1922. Din partea grădinarilor speciali expune școala locală de horticultură, și dl grădinar Stanek. În secțiunea lucrurilor manuale se găsesc tot felul de noutăți practice, până la cele mai luxoase obiecte. Atragem atențiunea On. public asupra acestei expoziții bogate și variate.

Oaspeți aleși. Joi seara, în 20 Iulie, au sosit în Sibiu, venind dela Brașov, profesorul universitar de economie politică *Alfred E. Zimmer*, dela universitatea din Oxford (Anglia), cu d-na. Dsa se află într-o călătorie de studii. A fost în timpul din urmă în Iugoslavia și Polonia; acum vizitează România, pleacă în Cehoslovacia, va fi mai apoi în Franța și în Septemvrie în America. Impresiile câștigate la noi sânt din cele mai bune. S'a exprimat în termeni foarte elogioși despre țaranul român și deșteptăciunea născută a lui. Oaspeții au luat parte și la actul de expropriere din Șercaia, având ocazie să plece mai apoi cu trenul special, ministerial, la Brașov, unde au fost și la banchetul dat în onoarea miniștrilor. Vineri au vizitat catedrala noastră și muzeul «Asociațiunii». Sâmbătă au fost conduși, la dorința expresă, la I. P. S. nostru Mitropolit la Călimănești. Prof. Zimmer și dna s'au întretinut mai bine de un ceas cu capul nostru bisericesc, discutând și posibilitățile trimiterii tinerilor noștri teologi la teologia superioară din Oxford. Duminecă dimineața au plecat la Cluj.

Jicniți! Stîntirea apei, din partea Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru Nicolae la înproprietărea din comuna Hamba de lângă Sibiu, este declarată de ziarul blăjan *Unirea* o «jicnire» adusă bisericii greco-catolice. Biserica sașilor a luat parte la serbare, și reprezentantul ei a rostit și un discurs, fără a se simți «jicnit» de serviciul și prezența românilor ortodocși. Jicniți de serviciul nostru au fost — după *Unirea* — numai frații (!) uniți. Admirabili frați!

Cătră publicul sibian. Teatrul național din Craiova, — informat că o femeie, dându-se drept dna Aura Fotino, artistă societară a teatrului craiovean, a vândut în Iunie a. c. bilete de spectacol cu titlatura celui teatrului, anunțând reprezentății, de care teatrul din Craiova n'avea nici o cunoștință, — ne roagă să anunțăm publicul din Sibiu, că respectiva femeie se numește *dna Caragiale* și că nu există absolut nici o legătură între ea și Teatrul craiovean, sau între ea și dna Aura Fotino, de al cărei nume s'a folosit pentru a înșela lumea. Direcția teatrului din Craiova a sesizat parchetul și poliția, cerând să ia măsuri împotriva îndrăzneței femeii, care a excrocat publicul. Trupa teatrală din Craiova își face turneul său oficial în toamnă. În Sibiu va sosit în Octomvrie și va da 5—6 reprezentații.

Poșta redacției

Seminaristului. Nu putem discuta cu un om, care poate să fie excelent culegător și isteț administrator, — dar ca *redactor* al unei foi este persoană ridicolă în tot ce a scris și — din nenorocirea foii sale — va mai scrie.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Prima fabrică română de stampile

OCT. L. VESTEMEAN

Sibiu, str. Țigăriei Nr. 18.

Am onoare a aduce la cunoștință, că mi-am deschis un

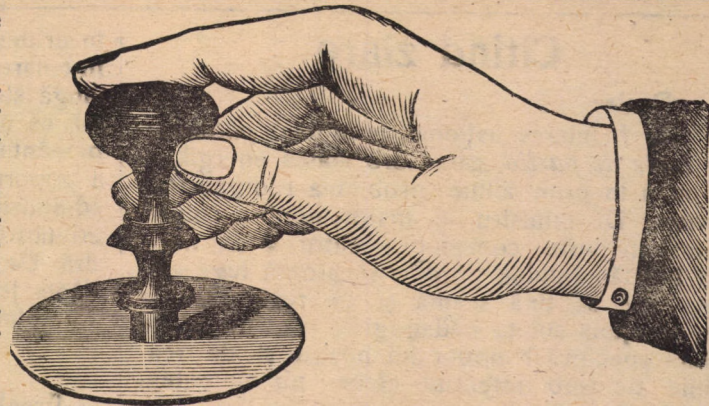
Atelier pentru fabricarea stampilelor din cauciuc

Execut tot felul de stampile din cauciuc, diferite medalioane și orice lucrări din bransa aceasta, cu prețuri moderate.

Comandele sunt a se adresa la „*Librăria Arhidiecezană*” Sibiu, str. Mitropoliei 45.

145

Oct. L. Vestemean.

Dacă încă nu știți, vă rog notați bine, că **Mack's Kaiser Borax** face tenul moale și îl ferește de grăsime.

Nr. 119/922.

(143) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea catedrelor vacante la **Liceul ort. rom. Andrei Șaguna din Brașov**, se publică concurs cu termenul până la 15 August n. a. c.

Catedrele vacante sânt:

1. Matematica și Geometria (ev. Fizica).
2. Fizica, Chimia.
3. Gimnastica.

Concurenții vor trimite cererile lor Eforiei școalelor centrale ort. rom. din Brașov, însoțite de următoarele documente:

1. Certificat de naștere, dovedind că sânt români de confesiunea ortodoxă.
2. Certificat de moralitate.
3. Certificat medical.
4. Documente despre calificățiunea cerută de lege.
5. Certificate despre serviciul de până acuma.

Se publică concurs cu acelaș termen și pentru ocuparea unui post de învățător sau învățătoare la școala primară centrală ort. rom. din Brașov.

Concurenții vor înainta cererile lor Eforiei școlare însoțite de documentele înșirate mai sus.

Salarizarea profesorilor și învățătorilor va fi în conformitate cu a celor dela școalele similare de stat.

Brașov, în 20 Iulie 1922.

Eforia școalelor centrale
ort.-rom., Brașov.

Nr. 305/922

(135) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a treia **Boholt**, în protopresbiteratul Devei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «*Telegraful Român*».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții sânt poștiți a-și înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu prot. în termenul deschis și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare a se prezenta în comună spre a face cunoștință poporului.

Deva, la 30 Iunie 1922.

Oficiul prot. ort. rom. în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. I. Dobre
protopop

(140) 3—3

Concurs

Societatea Anonimă Română «*Petroșani*», Direcțiunea minelor Vulcan, publică un concurs pentru ocuparea unui post de **învățător suplent** la școala primară română din loc pe timp de un an. Condițiile: Din salariul învățătorului pe care-l înlocuiește 75% și afară de aceasta: locuință, luminat și încălzit gratis, alimente din depozitul Societății cu preț avantajos.

Certificatele și cererea se vor trimite la Direcțiunea minelor Vulcan până la 10 August a. c.

Nr. 288/922

(136) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Hondol**, în protopopiatul Devei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima lui apariție în «*Telegraful Român*».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții sânt poștiți a-și înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare a se prezenta în comună spre a face cunoștință poporului.

Deva, la 30 Iunie 1922.

Oficiul prot. ort. rom. în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. I. Dobre
protopop

Academia Agricolă, Cluj

Publicațiune

— Locuri de bursieri —

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 16 Octomvrie 1922 ora 8 a. m. la **Academia Agricolă din Cluj** se ține concurs pentru ocuparea a 30 locuri de bursieri. Materiile din care se va examina: științele naturale, matematica și științele fizico-chimice, după programul liceului. Inscriserile se primesc până în seara zilei de 15 Octomvrie, cererile, pentru a putea fi înregistrate, trebuie provăzute cu timbrul legal. La cererea de înscriere adresată direcțiunii se va anexa: a) actul de naștere; b) certificatul de absolvire a liceului sau titlul echivalent, conf. art. 2 din regulament; c) dovada dela primărie, că studentul nu poate fi întreținut în școală de familie; d) dovadă că este cetățean român. În cerere trebuie să se arate lămurit, că petiționarul dorește obținerea unui loc de bursier.

Scopul Academiei Agricole este de a forma: 1. cercetători în diferitele ramuri ale științelor agricole; 2. profesori pentru învățământul agricol; 3. funcționari superiori pentru administrațiile publice cu caracter agronomic, și 4. conducători de exploatațiune agricolă.

Pentru a putea fi admiși în **Academia Agricolă Cluj**, candidații trebuie să aibe diploma de absolvire a cursului superior de liceu sau un titlu echivalent, pe baza căruia se pot înscrie valabil la Universitate. Învățământul durează patru ani.

Solvenții se primesc fără concurs și se întrețin în căminul studenților, în limita locurilor disponibile. Întreținerea completă în cămin variază până la 360 lei lunar. Cererile timbrate și înzestrate cu: a) actul de naștere, b) certificatul de absolvire și c) dovada cetățeniei, în original sau în copii traduse în românește și legalizate, se vor înainta Direcțiunii până în seara zilei de 15 Octomvrie cel mai târziu. Absolvenții Academiei Agricole obțin titlul de inginer agricol și vor fi primiți în corpul agronomic.

Regulamentul se poate vedea în Monitorul Oficial Nr. 132 din 15 Septemvrie 1921.

Direcțiunea.

**Reclama este
sufletul comerțului.**

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.